

Πράσινο φως στο πρώτο βιο-ομοειδές για την πολλαπλή σκλήρυνση στην Ευρώπη

 [iatronet.gr/article/119340/prasino-fos-sto-proto-vioomoeides-gia-sklhrynsh-sthn-eyroph](https://www.iatronet.gr/article/119340/prasino-fos-sto-proto-vioomoeides-gia-sklhrynsh-sthn-eyroph)

Δέσποινα Καραγιαννοπούλου

28 Σεπτεμβρίου 2023

Πέμπτη, 28 Σεπτεμβρίου 2023, 08:00

Δέσποινα Καραγιαννοπούλου

Επιχειρηματικό Ρεπορτάζ Υγείας

Η **Sandoz** ανακοίνωσε ότι το βιο-ομοειδές της, natalizumab, έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ενιαία θεραπεία τροποποίησης της νόσου σε ενήλικες με εξαιρετικά ενεργές υποτροπιάζουσες πολλαπλούς σκλήρυνσης.

Το φάρμακο, που αναπτύχθηκε από την Polpharma Biologics, είναι τώρα **το πρώτο και μοναδικό βιο-ομοειδές για τη θεραπεία της υποτροπιάζουσας-διαλείπουσας σκλήρυνσης κατά πλάκας (RRMS) στην Ευρώπη.**

Τον Αύγουστο του τρέχοντος έτους, ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA) ενέκρινε το natalizumab— το οποίο είναι επί του παρόντος το πρώτο και μοναδικό εγκεκριμένο από τον FDA βιο-ομοειδές για άτομα με ΣΚΠ.

Οι εγκρίσεις βασίστηκαν σε στοιχεία από δύο κλινικές μελέτες. Και οι δύο μελέτες πληρούσαν τα κύρια καταληκτικά τους σημεία, αποδεικνύοντας ότι το βιο-ομοειδές ταίριαζε με το βιολογικό αναφοράς σε σχέση με τη φαρμακοκινητική, καθώς και την αποτελεσματικότητα, την ασφάλεια και την ανοσογονικότητα.

Χορηγούμενο ως ένεση, έχει εγκριθεί ως μονοθεραπεία για τη θεραπεία όλων των υποτροπιάζουσών μορφών της νόσου, συμπεριλαμβανομένου του κλινικά απομονωμένου συνδρόμου, της υποτροπιάζουσας-διαλείπουσας σκλήρυνσης κατά πλάκας και της ενεργού δευτερογενούς προϊούσας νόσου, καθώς και της νόσου του Crohn σε ενήλικες.

Η Rebecca Guntern, πρόεδρος Europe, στη Sandoz, δήλωσε: «Η πολλαπλή σκλήρυνση είναι μια χρόνια πάθηση χωρίς θεραπεία προς το παρόν και η έγκαιρη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή, υψηλής ποιότητας υγειονομική περίθαλψη είναι επομένως ακόμη πιο απαραίτητη. Η σημερινή έγκριση, μας φέρνει ένα βήμα πιο κοντά στη μείωση του φόρτου αυτής της νόσου για όσους ζουν με σκλήρυνση κατά πλάκας στην Ευρώπη, καθιστώντας τις θεραπείες που ενισχύουν τη ζωή που χρειάζονται πιο προσιτές».

Το 2019, η Sandoz και η Polpharma Biologics συνήψαν μια παγκόσμια συμφωνία εμπορίας για το βιο-ομοειδές. Ως μέρος της συμφωνίας, **η Polpharma θα διατηρήσει τις ευθύνες για την ανάπτυξη φαρμάκων, την παραγωγή και την προμήθεια του βιο-ομοειδούς και η Sandoz έχει τα δικαιώματα να το εμπορεύεται και να το διανέμει σε όλες τις αγορές μέσω αποκλειστικής παγκόσμιας άδειας.**

Πηγές:

https://www.pmlive.com/pharma_news/sandozs_tyruko_receives_ec_approval_to_treat_multiple_sclerosis_1501002

Ειδήσεις υγείας σήμερα

Ο καθηγητής Γ. Λάμπρης και το ελληνικό φάρμακο για την CoVid-19

ΠΕΦ: Ενενήντα χρόνια στηρίζει τον Έλληνα ασθενή, την ελληνική οικονομία και κοινωνία

ΗΠΑ: Αλμα 300% στη συνταγογράφηση φαρμάκων τύπου Ozempic και Wegovy

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια

[iatronet.gr/article/119368/ethniko-shedio-drashs-gia-ta-aggeiaka-egkefalika-epeisodia](https://www.iatronet.gr/article/119368/ethniko-shedio-drashs-gia-ta-aggeiaka-egkefalika-epeisodia)

iatronet.gr

27 Σεπτεμβρίου 2023

Τετάρτη, 27 Σεπτεμβρίου 2023, 19:22

Τα εγκεφαλικά αποτελούν τη δεύτερη συχνότερη αιτία θανάτου και την πιο συχνή αιτία αναπηρίας παγκοσμίως προξενώντας μια συνεχώς αυξανόμενη επιβάρυνση στους Έλληνες πολίτες (57.000 εγκεφαλικά/έτος). Ένας στους έξι συνανθρώπους μας κινδυνεύει να υποστεί εγκεφαλικό κάποια στιγμή στη ζωή του.

Τα παραπάνω επισημαίνονται σε σημερινή ανακοίνωση του υπουργείου Υγείας, με αφορμή τη δημοσιοποίηση του Εθνικού Σχεδίου για τα Εγκεφαλικά Επεισόδια. Στην ανακοίνωση αναφέρονται τα εξής:

"Η χώρα μας παρουσιάζει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά θνητότητας & υπολειμματικής αναπηρίας μετά από εγκεφαλικό στην Ευρώπη: 11.300 θανατηφόρα εγκεφαλικά/έτος και 14.000 εγκεφαλικά με υπολειμματική αναπηρία/έτος. Το κόστος που σχετίζεται με το εγκεφαλικό στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αυξηθεί στα 60 δισεκατομμύρια ευρώ/έτος και οι εκτιμήσεις προβλέπουν αύξηση της επίπτωσης (κατά 34%) και του κόστους των εγκεφαλικών (κατά 44%) έως το 2040 λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Η ώρα για δράση είναι τώρα.

Μεγάλο μέρος αυτών των επιπτώσεων μπορεί να ελαττωθεί με κατάλληλες επενδύσεις και οργάνωση των υπηρεσιών υγείας για την βελτιστοποίηση της πρόληψης, θεραπείας, υποστήριξης και φροντίδας των ασθενών με εγκεφαλικό. Οι μονάδες εγκεφαλικών αποτελούν Τμήματα αυξημένης φροντίδας του Νοσοκομείου που νοσηλεύουν αποκλειστικά ασθενείς με εγκεφαλικό και παρέχουν 24ώρη ιατρονοσηλευτική υποστήριξη και αυξημένες δυνατότητες παρακολούθησης (Monitoring), διαγνωστικών εξετάσεων, και θεραπευτικής παρέμβασης.

Οι μονάδες εγκεφαλικών έχουν αποδείξει σε κάθε σύστημα υγείας όπου εφαρμόστηκαν την ικανότητά τους να ελαττώνουν τη θνησιμότητα, να αυξάνουν την ανεξαρτησία μετά το εγκεφαλικό και τελικά να μετριάζουν το συναισθηματικό και οικονομικό κόστος για τους ασθενείς και τις οικογένειές τους. Αυτές οι μονάδες διασφαλίζουν ότι οι ασθενείς λαμβάνουν εξειδικευμένη, έγκαιρη, ολοκληρωμένη και με επίκεντρο τον ασθενή φροντίδα.

Με βάση το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για τα Εγκεφαλικά, το οποίο έχει υιοθετηθεί και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, συστήνεται το 90% των ασθενών με εγκεφαλικό να λαμβάνουν περίθαλψη σε ειδικές μονάδες εγκεφαλικών. Πρωταρχικός στόχος για τη δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος υγείας είναι η ίδρυση αυτών των μονάδων πανελλαδικά, μέσω του παρόντος σχεδίου νόμου.

Στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί από τα υψηλότερα ποσοστά θνητότητας και υπολειμματικής αναπηρίας μετά το ΑΕΕ πανευρωπαϊκώς. Στο σύνολο της χώρας υπολογίζεται ότι συμβαίνουν 57.000 νέα εγκεφαλικά/έτος, 11.300 από τα οποία είναι θανατηφόρα και 14.000 συμπολίτες μας αναγκάζονται να διάγουν το υπόλοιπο της ζωής τους με συνοδό αναπηρία

α που μπορεί να αφορά στις κινητικές λειτουργίες, την επικοινωνία, τις γνωστικές ή συναισθηματικές ανώτερες λειτουργίες του εγκεφάλου. Το κόστος ενδονοσοκομειακής νοσηλείας ανέρχεται σε 206.625.000€ και αναμένεται σημαντική αύξηση καθώς γηράσκει ο πληθυσμός.

Με τη δημιουργία ενός εθνικού δικτύου 17 μονάδων εγκεφαλικών, με 6 κλίνες ανά μονάδα, το οποίο θα καλύπτει όλες τις περιφέρειες της Ελλάδας, χιλιάδες ασθενείς θα νοσηλεύονται ετησίως με προσδοκώμενο όφελος λιγότερους θανάτους από εγκεφαλικά ετησίως, λιγότερους ασθενείς με αναπηρία και ισάριθμα λιγότερες νοσηλείες ασθενών σε κέντρα αποκατάστασης.

Οι μονάδες εγκεφαλικών θα αποτελέσουν τους πυλώνες βελτίωσης του συνόλου της διαχείρισης των ασθενών με εγκεφαλικό, από το προνοσοκομειακό στάδιο μέχρι την επανένταξη στην κοινωνία. Η περαιτέρω ανάπτυξη του εθνικού δικτύου, με την αύξηση των κέντρων θρομβεκτομής και την ενημέρωση του κοινού για την έγκαιρη χρήση των καινοτόμων αυτών υπηρεσιών υγείας, θα προσδώσει περαιτέρω αξία μελλοντικά στο πρόγραμμα.

Οι μονάδες εγκεφαλικού προσφέρουν ελπίδα, ανάρρωση και μια δεύτερη ευκαιρία στη ζωή. Με τη θέσπιση πλαισίου για την υποστήριξη των μονάδων εγκεφαλικών, εκπέμπεται ένα σαφές μήνυμα: η Ελλάδα δεσμεύεται να παρέχει το υψηλότερο επίπεδο φροντίδας στους ανθρώπους της. Αυτή η δέσμευση όχι μόνο θα σώσει ζωές, αλλά και θα ενισχύσει τη συνολική ευημερία του πληθυσμού μας. Μεταμορφώνοντας τη φροντίδα των εγκεφαλικών επεισοδίων στην Ελλάδα, μειώνουμε την αναπηρία, τον θάνατο και τον πόνο για αμέτρητους ασθενείς και τις οικογένειές τους".

Πηγές:

Υπουργείο Υγείας

Ειδήσεις υγείας σήμερα

Πράσινο φως στο πρώτο βιο-ομοειδές για την πολλαπλή σκλήρυνση στην Ευρώπη

Ο καθηγητής Γ. Λάμπρης και το ελληνικό φάρμακο για την CoViD-19

ΠΕΦ: Ενενήντα χρόνια στηρίζει τον Έλληνα ασθενή, την ελληνική οικονομία και κοινωνία

Καταλληλότητα του νερού στη Θεσσαλία

 [iatronet.gr/article/119367/ypourgeio-ygeias-katallhlotha-toy-neroy-sth-thessalia](https://www.iatronet.gr/article/119367/ypourgeio-ygeias-katallhlotha-toy-neroy-sth-thessalia)

iatronet.gr

27 Σεπτεμβρίου 2023

Τετάρτη, 27 Σεπτεμβρίου 2023, 19:11

Αναφορικά με την ασφάλεια και την καταλληλότητα του νερού στη Θεσσαλία, από το υπουργείο Υγείας ανακοινώθηκε πως έως **σήμερα 27/09/2023, 08:00 π.μ.**, έχουν πραγματοποιηθεί **1.144 λήψεις δειγμάτων**.

Οι αλλαγές που παρουσιάζονται σήμερα είναι:

- Στον Δήμο Βόλου: Το νερό κρίνεται κατάλληλο για τις Αλυκές και τις τοπικές κοινότητες Ανακασιάς, Αγίου Ονουφρίου, Άνω Βόλου, Πορταριάς, Άλλης Μεριάς, Κατωχωρίου, Σταγιατών και Φυτόκου.
 - Στον Δήμο Παλαμά: Το νερό κρίνεται κατάλληλο για τις τοπικές κοινότητες Μάρκου, Γοργοβιτών, Προαστίου, Καλογριανών, Αγίας Τριάδος και Πεδινού.
 - Στον Δήμο Τεμπών: Το νερό κρίνεται κατάλληλο για τις τοπικές κοινότητες Συκουρίου, Νέσσωνας, Όσσης, Πουρναρίου και Παραποτάμου, καθώς και για τους οικισμούς Καλοχωρίου και Γόννων.
 - Στον Δήμο Αλοννήσου: Το νερό κρίνεται κατάλληλο για ολόκληρο τον Δήμο.
- Εκτός από τις αλλαγές στους Δήμους Βόλου, Παλαμά, Τεμπών και Αλοννήσου με τις υποσημειώσεις που επισημάνθηκαν, δεν υπάρχουν άλλες αλλαγές στα δίκτυα ύδρευσης και ισχύουν όσα έχουν αναφερθεί σε προηγούμενη ενημέρωση.

Οι αρμόδιοι φορείς πραγματοποιούν δειγματοληψίες καθημερινά.

- Ειδικότερα, από την αξιολόγηση ύδατος ανά Δήμο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας προκύπτει ότι το νερό είναι :
 - στον Δ. Βόλου - Κατάλληλο (εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων: Μακρυνίτσας, Δρακείας, Οικισμός Χάνια Αγριάς που είναι ακατάλληλο)
 - στον Δ. Νοτίου Πηλίου - Ακατάλληλο (εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων: Καλών Νερών, Οικισμός Κάτω Γατζέα, οικισμός Αργαλαστής, οικισμός Λαύκος που είναι Κατάλληλο)
 - στον Δ. Ζαγοράς - Μουρεσίου - Ακατάλληλο
 - στον Δ. Αλμυρού - Κατάλληλο
 - στον Δ. Ρήγα Φεραίου - Κατάλληλο
 - στον Δ. Σκιάθου - Κατάλληλο
 - στον Δ. Αλοννήσου - Κατάλληλο
 - στον Δ. Παλαμά - Ακατάλληλο (εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων: Μάρκου, Γοργοβιτών, Προαστίου, Καλογριανών, Αγίας Τριάδος, Πεδινού που είναι Κατάλληλο)

- στον Δ. Σοφάδων - Ακατάλληλο (εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων: Μελισσοχωρίου, Μαυραχάδων, Φίλιας που είναι Κατάλληλο)
- στον Δ. Καρδίτσας - Κατάλληλο (εκτός της τοπικής κοινότητας Ζαϊμίου που είναι Ακατάλληλο)
- στον Δ. Μουζακίου - Κατάλληλο
- στον Δ. Αργιθέας - Κατάλληλο (σύμφωνα με την ενημερωτική επιστολή του Δήμου Αργιθέας)
- στον Δ. Λίμνης Πλαστήρα - Ακατάλληλο
- στον Δ. Λάρισας - Κατάλληλο
- στον Δ. Ελασσόνας - Κατάλληλο
- στον Δ. Φαρσάλων - Ακατάλληλο
- στον Δ. Τυρνάβου - Κατάλληλο (εκτός του Οικισμού Λυγαριάς που είναι Ακατάλληλο)
- στον Δ. Κιλελέρ - Ακατάλληλο (Εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων: Νίκαια, Νέες Καρυές, Ομορφοχώρι, Μελισσοχώρι, Κραννώνας, Άγιοι Ανάργυροι, Κυπάρισσος, Μοσχοχώρι, Άγιος Γεώργιος, Σωτήριο, Ψυχικό, Αρμένιο, Βούναινα, Ελευθέριο, Καλαμάκι που είναι Κατάλληλο)
- στον Δ. Αγιάς - Κατάλληλο (εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων: Ομόλιο, Στόμιο, Παλαιόπυργος, Δήμητρα, Καστρί, Αμυγδαλή, Αγιά που είναι Ακατάλληλο)
- στον Δ. Τεμπών - Κατάλληλο (εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων Μακρυχωρίου, Κάτω Όλυμπος, Σπηλιά, Χειμάδι, Ευαγγελισμός, Γυρτώνη, Ιτέα, Ελιά, Καλλιπεύκη, Κάτω Αιγάνη, Μεσάγγαλα, Καστρί-Λουτρό, ΣΣ Ραφάνη, Κρασιά, Κουλούρα, Παραλία Κουλούρας, Αμπελάκια, Τέμπη που είναι Ακατάλληλο)
- στον Δ. Τρικκαίων - Κατάλληλο (εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων: Πρόδρομος, Πρίνος, Πλάτανος, Ξυλοπάροικο, Γοργογύρι, Γενέσι, Αρδάνι, Ελληνόκαστρο, Καλονέρι Μεγάρχης που είναι Ακατάλληλο)
- στον Δ. Πύλης - Ακατάλληλο (εκτός των ακόλουθων τοπικών κοινοτήτων Φιλύρας, Ελευθεροχωρίου, Φήκης, Μουριάς, Αγίου Βησσαρίωνος, Δροσερού, Πηγής, Πύλης, Παλαιομοναστήρου, Γόμφων, Πιαλείας που είναι Κατάλληλο)
- στον Δ. Μετεώρων - Κατάλληλο από τις γεωτρήσεις
- στον Δ. Φαρκαδόνας - Ακατάλληλο.

Επισημαίνεται ότι **σε περίπτωση που το νερό κριθεί ακατάλληλο για ανθρώπινη χρήση** σημαίνει αυτομάτως ότι το νερό **δεν είναι πόσιμο και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μαγείρεμα, παραγωγή τροφίμων ή ποτών, πλύσιμο λαχανικών και για ατομική υγιεινή (πλύσιμο χεριών κ.λ.π.)**. Σε αυτές τις περιπτώσεις συστήνεται βράσιμο του νερού για 1-3 λεπτά. Σε περίπτωση θολερότητας του νερού, συστήνεται να προηγείται του βρασμού φιλτράρισμα του νερού (π.χ. με υφασμάτινα ρούχα, φίλτρα του καφέ).

Ειδήσεις υγείας σήμερα

Πράσινο φως στο πρώτο βιο-ομοειδές για την πολλαπλή σκλήρυνση στην Ευρώπη

Ο καθηγητής Γ. Λάμπρης και το ελληνικό φάρμακο για την CoViD-19

ΠΕΦ: Ενενήντα χρόνια στηρίζει τον Έλληνα ασθενή, την ελληνική οικονομία και κοινωνία

1.219 προσελεύσεις, 5 κρούσματα λεπτοσπείρωσης, 8 νοσηλείες με γαστρεντερίτιδα

 [iatronet.gr/article/119362/enhmerosh](https://www.iatronet.gr/article/119362/enhmerosh)

iatronet.gr

27 Σεπτεμβρίου 2023

Τετάρτη, 27 Σεπτεμβρίου 2023, 19:00

Το τελευταίο 24ωρο καταγράφηκαν συνολικά 1.219 προσελεύσεις στις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας και στα "επείγοντα" των υπό επιτήρηση μονάδων Υγείας. Δεν παρατηρήθηκε ωστόσο συρροή κρουσμάτων γαστρεντερίτιδας.

Τα παραπάνω ανέφερε, μεταξύ άλλων, ο διοικητής της 5ης Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠΕ), Φώτης Σερέτης, κατά τη σημερινή ενημέρωση στο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων στη Λάρισα.

Σύμφωνα με τον κ. Σερέτη, το τελευταίο 24ωρο προσήλθαν συνολικά 1.219 άτομα στις τοπικές δομές Υγείας.

Από αυτούς, οι 28 είχαν γαστρεντερίτιδα και οι εισροές με λοιμώξεις του αναπνευστικού ανήλθαν σε 97.

Από τους διενεργούμενους ελέγχους οι 44 ήταν θετικοί σε SARS CoV - 2. Ο αριθμός αυτός μπορεί να οφείλεται στην αύξηση των κρουσμάτων SARS CoV - 2 που παρατηρείται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, όπως και στις περισσότερες Περιφέρειες της Επικράτειας.

Σήμερα επίσης δεν διαγνώστηκε κάποιο επιβεβαιωμένο κρούσμα λεπτοσπείρωσης. **Μέχρι σήμερα έχουν επιβεβαιωθεί 5 κρούσματα λεπτοσπείρωσης**, ενώ βρίσκονται υπό διερεύνηση άλλα 17.

Στα νοσοκομεία της περιοχής το τελευταίο 24ωρο **νοσηλεύονται 8 ασθενείς με γαστρεντερίτιδα** και 17 με λοίμωξη του αναπνευστικού.

Τέλος, όπως ανέφερε ο κ. Σερέτης, συνεχίζεται ο εμβολιασμός κατά του τετάνου και της ηπατίτιδας Α στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. έχουν πραγματοποιηθεί 1542 εμβολιασμοί κατά του τετάνου και 131 εμβολιασμοί σε παιδιά ειδικών πληθυσμών έναντι της ηπατίτιδας Α.

Φ.Ζ.

Ειδήσεις υγείας σήμερα

Πράσινο φως στο πρώτο βιο-ομοειδές για την πολλαπλή σκλήρυνση στην Ευρώπη

Ο καθηγητής Γ. Λάμπρης και το ελληνικό φάρμακο για την CoViD-19

ΠΕΦ: Ενενήντα χρόνια στηρίζει τον Έλληνα ασθενή, την ελληνική οικονομία και κοινωνία

Κλιμάκιο του ΕΟΔΥ στην Κέρκυρα μετά από τον θάνατο από λεπτοσπείρωση

 [healthview.gr/klimakeio-toy-eody-stin-kerkyra-meta-apo-kroysma-leptospeiroisis](https://www.healthview.gr/klimakeio-toy-eody-stin-kerkyra-meta-apo-kroysma-leptospeiroisis)

27 Σεπτεμβρίου 2023

Μετά την πρόσφατη καταγραφή ενός θανατηφόρου κρούσματος λεπτοσπείρωσης στην Κέρκυρα και στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας για ευαισθητοποίηση του κοινού και των Επαγγελματιών Υγείας, κλιμάκιο ειδικών επιστημόνων βρίσκεται στο νησί, όπου πραγματοποιεί δράσεις που αφορούν τόσο την επιδημιολογική διερεύνηση του κρούσματος, όσο και την ενημέρωση των αρχών.

Το ειδικό κλιμάκιο Επιστημόνων του ΕΟΔΥ προέβη σε επιτόπια διερεύνηση των κρουσμάτων λεπτοσπείρωσης και ενημέρωσης κοινού, δίνοντας έμφαση στα μέτρα προστασίας και πρόληψης, προκειμένου να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος έκθεσης και πιθανής μόλυνσης από λεπτόσπειρα.

Ειδικότερα:

1. Μυοκτονίες στο οικιακό περιβάλλον
2. Εφαρμογή προστατευτικού ρουχισμού (γάντια, μακριά μανίκια, παντελόνι, γαλότσες) σε όσους ασχολούνται σε εργασίες υπαίθρου
3. Απομάκρυνση σκουπιδιών και διατήρηση σχολαστικής καθαριότητας εντός των οικιών
4. Χρήση μέσων παρεμπόδισης για την είσοδο τρωκτικών σε κατοικημένους χώρους όπου κινούνται άνθρωποι όπως κατοικίες, αυλές, αποθήκες κλπ.
5. Αποφυγή οιασδήποτε επαφής με τρωκτικά γενικότερα
6. Αποφυγή έκθεσης τροφίμων και πόσιμου νερού σε περιοχές όπου υπάρχουν τρωκτικά